

Верховний
Суд

Проблемні питання оскарження у судовому порядку актів, протоколів, тощо, які не є рішеннями СВП

Всеволод КНЯЗЄВ

Секретар Великої Палати Верховного Суду

Що може бути предметом позову?

- **Стаття 19.** Справи, на які поширюється юрисдикція адміністративних судів
- Юрисдикція адміністративних судів поширюється на справи у публічно-правових спорах, зокрема:
 - спорах фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи індивідуальних актів), дій чи бездіяльності, крім випадків, коли для розгляду таких спорів законом встановлено інший порядок судового провадження;

Стаття 2. Завдання та основні засади адміністративного судочинства

- Завданням адміністративного судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів у сфері публічно-правових відносин з метою **2) ефективного захисту прав**, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб 1) від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

Що таке ефективний спосіб захисту права?

➤ Постанова Великої Палати Верховного Суду від 22 вересня 2020 року по справі 910/3009/18:

➤ Ефективний спосіб захисту прав повинен:

1) забезпечити поновлення порушеного права

2) в разі неможливості такого поновлення - гарантувати особі можливість отримання нею відповідного відшкодування

3) такий захист повинен бути повним (тобто не частковим)

4) забезпечувати мету здійснення правосуддя (див. ст.2 КАС) та принцип процесуальної економії

5) забезпечити відсутність необхідності звернення до суду для вжиття додаткових засобів захисту

Одне право має захищатися одним позовом!

Як на підставі статті 239 роз'яснювати до якого суду звернутися з цим позовом?

- **Стаття 239.** Наслідки закриття провадження у справі
 - Якщо провадження у справі закривається з підстави, встановленої пунктом 1 частини першої статті 238 цього Кодексу, суд повинен роз'яснити позивачеві, до юрисдикції якого суду віднесено розгляд справи. Суд апеляційної або касаційної інстанції повинен також роз'яснити позивачеві про наявність у нього права протягом десяти днів з дня отримання ним відповідної постанови звернутися до суду із заявою про направлення справи за встановленою юрисдикцією, крім випадків об'єднання в одне провадження кількох вимог, які підлягають розгляду в порядку різного судочинства. Заява подається до суду, який прийняв постанову про закриття провадження у справі.

Як це узгоджується із статтею 5, частиною 3,4 статті 6 КАС, статтею 55 Конституції України?

- **Стаття 5.** Право на звернення до суду та способи судового захисту
 - Захист порушених прав, свобод чи інтересів особи, яка звернулася до суду, може здійснюватися судом також в інший спосіб, який не суперечить закону і забезпечує ефективний захист прав, свобод, інтересів людини і громадянина, інших суб'єктів у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.
- **Стаття 6.** Верховенство права
 - Звернення до адміністративного суду для захисту прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі [Конституції України](#) гарантується.
 - Забороняється відмова в розгляді та вирішенні адміністративної справи з мотивів неповноти, неясності, суперечливості чи відсутності законодавства, яке регулює спірні відносини.

➤ Стаття 55 Конституції України

- Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

➤ Стаття 124 Конституції України

- Юрисдикція судів поширюється на будь-який юридичний спір та будь-яке кримінальне обвинувачення. У передбачених законом випадках суди розглядають також інші справи.

Постанови ВП ВС

- Звіт про оцінку майна - № 914/881/17
- Довідка про склад сім'ї - 295/4481/16-ц
- Протокол про адміністративне правопорушення - 638/3490/18; 712/7385/17
- Наказ податкового органу про проведення позапланової документальної виїзної перевірки, виданий на підставі ухвали слідчого судді - 813/5892/15 ; 826/9464/18
- Протоколу засідання комісії Обленерго щодо розгляду акта про порушення Правил користування електричною енергією - 522/12901/17-ц
- Розпорядження голови суду про передачу справи на розгляд до іншого суду - 1340/6148/18
- Акт перевірки дотримання вимог земельного законодавства -810/5854/14
- Рішення виконавчого комітету міської ради про затвердження акта з визначення й відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам - 826/1773/18
- Рішення Селищної ради про направлення ПП листа та проведення виїзної перевірки стану виконання усунення порушень земельного законодавства - 509/894/17
- Повідомлення про планову діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля -917/1964/19

Верховний
Суд

Дякую за увагу!